

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vanitas Vanitatum Consideratione Seria Evanescens

Bellegambe, François

Insulis, 1681

Consideratio XIII. Mundi perversitas.

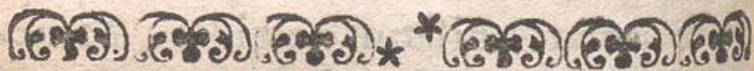
[urn:nbn:de:hbz:466:1-51072](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51072)

210 CONSIDERATIO XIII.

nans cœlum & terram. Væ avertentibus oculos, ut non videant veritatem. Væ non avertentibus, ut videant vanitatem. Nequeunt enim oculi assueti tenebris, summæ Veritatis radios intueri; nec sciunt de lumine aliquid æstimare, quorum est in tenebris habitatio. Tenebras vident, tenebras diligunt, tenebras approbant, de tenebris euntes in tenebras..... (n) O Lux, quæ illuminas omnia, tota simul, semel, & semper; absorbe me in claritatis abyssum, ut videam undique te in te, & me in te, & cuncta sub te. (o)

(n) Solil. 34. [o] Solil. 13.

CONSIDERATIO XIII.

MVNDI PERVERSITAS.

I. **M**undus totus in maligno positus est. (a) Quoniam omne quod in mundo est, concupiscentia carnis est, & concupiscentia oculorum, & superbia vitæ: quæ (concupiscentia triplex) non est ex Patre, sed

(a) 1. Ioan. 5.

MUNDI PERVERSITAS. 211

ex mundo; (b) seu, ex diabolo, ut exponit acumenius: Si verò, inquit, pravus opponitur bono Patri; qui concupiscentiis mundi servit, non ex Patre, sed ex mundo. Eum qui ex Patre non est, sed ex mundo, ex diabolo esse perspicuum est. Quemadmodum in Evangeliiis ad Judæos ait: Vos ex Patre diabolo estis, hoc est, mundanis studiis, quorum diabolus est & fator & cultor. (c) Et ita demon sæpè ab ipso Christo vocatur princeps mundi. (d) Nolite ergo diligere mundum, neque ea quæ in mundo sunt. Si quis diligit mundum, non est charitas Patris in eo. (e) Fugite de medio Babylonis, & salvet unusquisque animam suam. (f) Fugientes ejus, quæ in mundo est, cõcupiscentiæ corruptionem. (g) Non enim est veritas, & non est misericordia, & non est scientia Dei in terra. Maledictum, & mendacium, & homicidium, & furtum, & adulterium inundaverunt, & sanguis sanguinem tetigit. (h) Circuite vias Jerusalem, & aspiciate, & considerate.

(b) 1. Ioan. 2. [c] Vid. à Lapide ibi. (d) Ioan. 12. 14. & 16. (e) 1. Ioan. 5. (f) Ierem. 51. (g) 2. Petr. 1. [h] Ose. 4.

& quærite in plateis ejus, an inveniatis virum facientem judicium, & quærentem fidem: & propitius ero ei: ait Dominus Deus apud Jeremiam. (i) Qui Propheta tantam malitiam admirabundus & deflens; Ego autem dixi, inquit; Fortitan pauperes sunt, & stulti, ignorantem viam Domini, judicium Dei sui. Ibo igitur ad optimates, & loquar eis: ipsi enim cognoverunt viam Domini, judicium Dei sui. Et ecce magis simul confregerunt jugum, ruperunt vincula. (k) Corruit in plateam veritas . . . & facta est veritas in oblivionem, & qui recessit à malo, præcepit. Et vidit Dominus, & malum apparuit in oculis ejus, quia non est judicium. Et vidit quia non est vir: & aporiatu est, quia non est qui occurrat. (l) *En mundi perversitatem, qua Dei iram & flagella provocat. Potestne major inveniri? Potest enimverò, atque adeò invenitur in saculo. Audi Sapientem. Stultus illudet peccatum. (m) Cum risu & joco quasi ludens: perpetrat peccatum, & perinde ac si cum peccato luderet, illique illuderet: (n) &*

(i) Jerem. 5. (k) Ibid. (l) Isai. 59. (m) Prov. 14. (n) *A Lapide ibi.*

MUNDI PERVERSITAS. 213

postquam peccavit, deridet, contemnit,
 ac pro nihilo ducit: (o) *juxta illud* ;
 Quasi per risum stultus operatur sce-
 lus; (p) & , lætantur cum malè fece-
 rint, & exultant in rebus passimis.
 (q) *Vis amplius? Deum ipsum à se abesse*
jubent mundi cultores, Qui dixerunt
Deo: Recede à nobis: scientiam via-
rum tuarum nolumus. (r) Eundem om-
nis bonitatis fontem odio habent: Oderunt
& me & Patrem meum, asserit &
queritur ipsa aterna Veritas. (s) Et iterum:
Me odit mundus: quia testimonium
perhibeo de illo, quòd opera ejus ma-
la sunt. (t) Omnibus presentem, omnia
scientem, cæcum & inscium faciunt seu
fugunt: Et dixerunt: Quomodo scit
Deus, & si est scientia in excello?
 (u) *Imò Deum negant: Dixit insipiens*
in corde suo: Non est Deus. (v) Deum
sibi alium statuit, imò Deos plures colit
mundus, quot in eo regnant concupiscen-
tia. Apostoli (verba sunt magni illius
Hieronymi) disce sententiam, qui ait:
Hoc enim scitote intelligentes, quòd

(o) Salazar. ibi. (p) Prov. 10. [q] Prov. 2. (r)
 Job. 21. (s) Ioan. 15. (t) Ioan. 7. (u) Ps. 72.
 (x) Ps. 13.

214 CONSIDERATIO XIII.

omnis fornicator, aut immundus, aut avarus, quod est idolorum servitus, non habet hæreditatem in regno Christi & Dei. (1) Et quamquam generaliter adversum Deum sapiat quidquid diaboli est, & quod diaboli est, idololatria sit, cui omnia idola mancipantur: tamen & in alio loco specialiter, nominatimque determinat dicens: Mortificate membra vestra, quæ sunt super terram; fornicationem, immunditiam, libidinem, concupiscentiam malam, & avaritiam, quæ est simulacrorum servitus (*Hieronymus habet*, quæ sunt idolorum servitus) propter quæ venit ira Dei super filios incredulitatis. (2) Non est tantum in eo servitus idoli, si quis duobus digitulis thura in bustum aræ jaciatur, aut haustum pateræ poculo fundatur merum. Neget avaritiam esse idololatriam, qui potest triginta argenteis Dominum venditum appellare justitiam. Neget sacrilegium in libidine, sed is, qui membra Christi, & hostiam vivam, placentem Deo, cum publicarum libidinum victimis, nefariâ colluvione violavit.

(1) Ephes. 5. (2) Coloss. 3.

MUNDI PERVERSITAS. 215

Non fateatur fraudem idololatriam esse, sed similis eorum, qui in Actibus Apostolorum (c. 5.) ex patrimonio suo partem pretij reservantes, præsentem perire vindictâ. *Hactenus Hieronymus*; (*aa*) *cui adjicio Guigonis Carthusiani pronuntiatum*: Eadem aut peior est stultitia, genu flectere his quæ tu feceris; & animum inclinare his, quæ destruis, id est, saporibus, vel aliis sensibilibus. (*bb*) *Ex quibus vides execrandam mundanorum idololatriam*, quorum Deus venter est, (*cc*) *idolum avaritia, ambitio, luxuries*. Ne simus ergo de hoc mundo, ut non cum hoc mundo damnemur. (*dd*) *Ne simus ex eorum numero, de quibus gravissimè expostulat Dominus*: Me dereliquerunt fontem aquæ vivæ, & foderunt sibi cisternas, cisternas dissipatas, quæ continere non valent aquas. Et nunc quid tibi vis in via Ægypti, ut bibas aquam turbidam? Et quid tibi cum via Assyriorum, ut bibas aquam fluminis? (*ee*) *Audiamus & Apostolum graviter hortantem*: Nolite conformari huic sæculo. (*ff*) *Quod sæ-*

(*aa*) *To. 1. Eb. 1. ad Heliodor.* (*bb*) *Guigo meditat. c. 3.* (*cc*) *Philip. 3.* (*dd*) *1. Cor. 11.* (*ee*) *Ierem. 2.* (*ff*) *Rom. 12.*

culum nequam vocat idem Apostolus : Dedit
 (Dominus noster IESVS CHRISTVS)
 semetipsum pro peccatis nostris , ut
 eriperet nos de præsentis sæculo ne-
 quam. (gg) Et alibi explicatiùs ostendit
 hujus sæculi nequitiam , quã nos liberatu-
 rus & mundaturus venit Christus Domi-
 nus : Apparuit , inquit , gratia Dei Sal-
 vatoris nostri omnibus hominibus , eru-
 diens nos , ut abnegantes impietatem
 & sæcularia desideria , sobrie , & iustè ,
 & piè vivamus in hoc sæculo , expe-
 ctantes beatam spem , & adventum
 gloriæ magni Dei , & Salvatoris no-
 stri JESU CHRISTI : qui dedit semet-
 ipsum pro nobis , ut nos redimeret
 ab omni iniquitate , & mundaret sibi
 populum acceptabilem , sectatorem
 bonorum operum. Hæc loquere , &
 exhortare ; (hh) & crebriùs meditare ,
 quisquis es tuæ , & alienæ salutis amator :
 In partes vade sæculi sancti , (ii) ma-
 joris sæculi , cuius introitus spatiosi &
 securi , & facientes immortalitatis fru-
 ctum. (kk) Vive , inquam , sanctæ illi ateri-
 nitati , quieti æternæ vitæ , quæ alibi
 nupcu-

(gg) Galat. 1. (hh) Tit. 2. (ii) Eccli. 17. (kk)
 Esd. L. 4. c. 7.]

MUNDI PERVERSITAS. 217

nuncupatur sæculum æternum, & sæculum sæculi seu sæcula sæculorum. (11)

II. Quomodo poterimus amare Deum, si amamus mundum? Si amamus mundum, separat nos à charitate Dei. Duo sunt amores, mundi, & Dei. Si mundi amor habitat, non est quà intret amor Dei. Recedat amor mundi, & habitet Dei. Melior accipiat locum. Amabas mundum? noli amare mundum. Cùm exhauseris cor tuum amore terreno, hauries amorem divinum, & incipiet habitare jam charitas, de qua nihil mali potest procedere..... Fratres, Deus dicit; per Apostolum Spiritus sanctus locutus est; nihil verius: Si quis dilexerit mundum, dilectio Patris non est in ipso. Vis habere dilectionem Patris, ut sis coheres Filii? Noli diligere mundum; exclude malum amorem mundi, ut implearis amore Dei..... Si neglexeris Creatorem, & amaveris mundum, amittis Creatorem, qui fecit mundum..... Si vultis esse dii & filii Altissimi, nolite diligere mundum, nec

K

(11) Raban. in illud Eccli.

218 CONSIDERATIO XIII.

ca quę sunt in mundo. (a) Fecerunt civitates duas amores duo; terrenam scilicet amor sui usque ad contemptum Dei: cœlestem verò amor Dei, usque ad contemptum sui. Denique illa in seipsa, hæc in Domino gloria- tur. Illa enim quærit ab hominibus gloriam; huic autem Deus consci- entię testis, maxima est gloria. Illa in gloria suâ exaltat caput; hæc dicit Deo suo: Gloria mea, & exaltans ca- put meum. (Ps. 3.) (b) *Ex qua civita- te es tu, mi Christiane? Attende amorem tuum, attende voluntates.* Duo nam- que amores sunt, ex quibus prodeunt omnes voluntates, ita diversę qualita- tibus, sicut dividuntur authoribus. Ra- tionabilis enim animus, qui sine dile- ctione esse non potest, aut Dei ama- tor est, aut mundi. In dilectione Dei, nulla nimia; in dilectione autem mun- di, cuncta sunt noxia. (c) *Quid enim est mundus? Audi respondentem Isaiam Abbatem.* Mundus est animi ad pecca- ta destructio. Mandus est, cum ea quę naturę contraria sunt, sequimur. Mun-

(a) *August. in ep. 1. Io. n. tr. 2.* [b] *August. de Civit. l. 14. c. 28.* (c) *Leo serm. 5. de jejun. 7. mensis.*

MUNDI PERVERSITAS. 219

erunt
enam
emp-
Dei,
ique
loria-
nibus
cien-
lla in
dicit
s ca-
ivita-
norem
nam-
leunt
alita-
Ra-
dile-
ama-
Dei,
nun-
enim
aiam
cca-
que
fun-

dus est, cum carnis voluptates imple-
 mus. Mundus est, cum arbitramur diu
 nos in hoc sæculo permansturos. Mun-
 dus est, cum majorem corporis quàm
 animæ curam gerimus. Mundus est,
 cum ijs quæ caduca sunt, gloriamur.
 Non ex me ipso ista confingo, sed
 Joannes Apostolus ita loquitur: Noli-
 te diligere mundum &c. Quoniam
 omne quod in mundo est, concupis-
 centia carnis est, & concupiscentia
 oculorum, & superbia vitæ. (d) *Atque*
ista sunt, quibus Lucifer, mundi hujus seu
hominum dilectorum mundi Princeps, illa-
queare studet & perdere miseros mortales,
ut egregiè meditandum proponit S. Pater
noster Ignatius in Libello Exercitiorum spi-
ritualium, (c) Primùm imaginando co-
ram oculis meis, apud campum Baby-
lonicum, ducem impiorum in cathe-
dra ignea, & fumosa sedere, horribilem
figura, vultuque terribilem: deinde, ad-
vertendo quomodo convocatos de-
mones innumeros per totum orbem
spargit ad nocendum, nullis civitati-
bus & locis, nullis personarum gene-

K ij

[d) Isai. Abb. orat. 21. de pœnitentia. (c) 2.
 hebdom. medit. de duobus vexillis.

220 CONSIDERATIO XIII.

ribus immunibus relictis. *Tum* attendendo cuiusmodi concionem habeat ad ministros suos, quos instigat, ut correptis injectisque laqueis & catenis, homines primum trahant (quod ferè contingit) ad cupiditatem divitiarum, unde postea facilius in mundani honoris ambitionem, ac demum in superbiæ barathrum deturbari queant. *Vides, ut* mundus plenus est nequitiarum, plenus est laqueis. (d) Ergo quia fugienda & declinanda sunt mala, mala autem in terris, in terris iniquitates: fugiamus terrena, ne nos comprehendant iniquitates. (e) Quid in hoc mundo agimus Fratres, aut quid facimus de hoc mundo? (f) O munde immunde, qui homines illaqueare non desinis, quiescere non permittis, rapere omnes appetis, occidere omnes queris. *Væ* qui tibi credit; beatus qui tibi resistit; sed beatorum qui à te illesus recedit. (g) O seculum nequam, quod solos tuos sic soles beare amicos, ut Dei facias ini-

(d) *Ambros. in Ps. 118. v. 2.* (e) *Idem de fuga seculi c. 5.* (f) *Bernard. serm. in illud: Beatus qui invenit sapientiam.* (g) *August. ad Fratres in Ex. vemo serm. 31.*

micos, & indignos consilio Beatorum. Planè enim qui amicus vult esse tuus, inimicus Dei constituitur. (h) Ergo mi homo, Abripe animam tuam ex hoc mundo, Sodomam fuge, incendium fuge: irretorto oculo gradere, ne in salis lapidem concrescas: in montem, salutis causâ, te confer, ne simul correptus intereas. (i) Quid quæris, quid cupis videre in mundo, ubi nihil est mundum? Totum vanum, lubricum, & dolosum, præter amare Deum, & facere semper bonum. (k)

III. Sancto Anselmo cœlesti visione representata est mundi immunditia & nequitia. Raptus enim in ecstasi vidit fluvium immanem atque præcipitem, in quem sordes omnes, quæ ubique terrarum essent, confluerent, ita ut nihil aquis illis turpius ac fœdus fieri posset; quæ etiam quidquid attingerent, raperent ac devolverent, viros, feminas, divites, inopes. Quod ille spectaculum miratus, ac miseratus, cum quæsisset quibus ii rebus aleren-

K iij

(h) Bernard. Ep. 107. (i) Nazianz. orat. in S. Baptisma. [k] Th. a Kemp. Hortulo Rosar. c. 2.

tur, & quomodo viverent; responsum est ei, infelices illos eodem ipso cœno, quo trahebantur, potari, & delectari. Quin etiam adjecta est mysterii hujus interpretatio; torrentem illum esse ipsum mundum, in quo cœci mortales suis divitiis, honoribus, & reliquis cupiditatibus involvuntur, cumque adeò miseri sint, ut ne consistere quidem possint, ipsos tamen se beatos & fortunatos putare. (a) *Gaudent siquidem volutari in sordibus dilectores mundi, & computrescere velut jumenta in stercore suo; (b) Bibunt aquam turbidam, in via Ægypti. (c) bibunt quasi aquam iniquitatem. (d) Volvuntur miseri, & involvuntur fluctibus maris, non rubri, sed atrii & obscurissimi, & in puncto ad inferna descendunt. (dd) Propterea dilatavit infernus animam suam, & aperuit os suum absque vlllo termino; & descendent fortes ejus, & populus ejus, & sublimes, gloriosique ejus ad eum. (e) Vide descriptam paucis versibus unius Psalmi (f) mundi perversitatem. Dominus de-*

(a) *In vita S. Anselmi.* (b) *Ioël. 1.* (c) *Ierem. 2.*
 (d) *Iob. 15.* (dd) *Iob. 21.* (e) *Isai. 5.* (f) *Pf. 12.*

MUNDI PERVERSITAS. 223

cælo prospexit super filios hominum,
 ut videat si est intelligens aut requi-
 rens Deum. Omnes declinaverunt, si-
 mul inutiles facti sunt : non est qui
 faciat bonum, non est usque ad unum.
 Sepulchrum patens est guttur eorum :
 linguis suis dolosè agebant ; venenum
 aspidum sub labiis eorum. Quorum
 os maledictione , & amaritudine ple-
 num est : veloces pedes eorum ad
 effundendum sanguinem. Contritio
 & infelicitas in viis eorum , & viam
 pacis non cognoverunt : non est ti-
 mor Dei ante oculos eorum. *Audi,*
at detestare perversos ac perniciosissimos
mundanorum sermones : Veni nobiscum,
insidiamur sanguini, abscondamus ten-
diculas contra insontem frustra : de-
glutiamus eum sicut infernus viven-
tem, & integrum quasi descendentem
in lacum. Omnem pretiosam substan-
tiam reperiemus, implebimus domos
nostras spoliis. (g) Venite, & frua-
mur bonis quæ sunt, & utamur crea-
turâ tanquam in juventute celeriter.
Vino pretioso & unguentis nos im-
pleamus : & non prætereat nos flos

K iiiij

[g] Prov. 3.

224 CONSIDERATIO XIII.

temporis. Coronemus nos rosis, antequam marcescant: nullum pratium sit, quod non pertranseat luxuria nostra. Nemo nostrum exors sit luxurie nostrae: ubique relinquamus signa legitimitiae: quoniam haec est pars nostra, & haec fors. Opprimamus pauperem justum, & non parcamus viduae, nec veterani vereamur canos multi temporis. Sit autem fortitudo nostra lex justitiae: quod enim infirmum est, inutile invenitur, (b) & quae sequuntur; quibus & perversa sua consilia & iniqua opera exprimunt: ut verissime cecinerit David: Tenuit eos superbia; operti sunt iniquitate & impietate sua. Prodit quasi ex adipe iniquitas eorum; transierunt in affectum cordis. (i) Horres, non dubito, si quid tibi humani ac Christiani animi est, mi homo; horres, inquam, cum tantam tamque horrendam iniquitatum colturiem vel sola lectione aut auditione, neque ea distincta, percipis. Quanto, pro Deum immortalem! corripereris horrore, si oculis daretur clare intueri & intelligentiam complecti universas, quibus exundat mundus, abominationes? Paulisper (verba sunt Cypriani ad Donatum (k)) te crede

(b) Sap. 2. (i) Ps. 72 (l) L. 2. Ep. 2.

MUNDI PERVERSITAS. 225

subduci in montis ardui verticem celsiorem. Speculare inde rerum infra te jacentium facies; & oculis in diversa porrectis, ipse à terrenis contactibus liber, fluctuantis mundi turbines intueri. Jam sæculi & ipse misereberis, tuique admonitus & plus in Deum gratus majore lætitiâ quòd evaseris, gratulaberis. Cerne tu itinera latronibus clausa, maria obsessa prædonibus, cruento horrore castrorum bella ubique divisa. Madet orbis mutuo sanguine; & homicidium cum admittunt singuli, crimen est; virtus vocatur, cum publicè geritur. Impunitatem sceleribus acquirit non innocentiae ratio, sed sævitiae magnitudo. Jam si ad urbes ipsas oculos tuos atque ora convertas, celebritatem offendas omni solitudine tristiores.... Scelus non tantum geritur, sed docetur.... O si & possis in illa sublimi speculâ constitutus oculos tuos inserere secretis, recludere cubiculorum obductas fores, & ad conscientiam luminum penetrantia occulta referare; aspicias ab impudicis geri, quod nec possit aspiceret frons pudica.... Sed tibi post in-

K v

226 CONSIDERATIO XIII.

fidiosas vias, post dispersas orbe toto
 multiplices pugnas, post spectacula
 vel cruenta, vel turpia, post libidinum
 probra;.... Forum fortasse videatur
 immune, quod ab injuriis laceffenti-
 bus liberum nullis malorum contacti-
 bus polluatur. Illuc aciem flecte. Plu-
 ra illic quæ detesteris, inuenies, ma-
 gis oculos tuos inde avertes. Incisæ
 sint leges duodecim tabulis, & pu-
 blico ære præfixo jura præscripta sint,
 inter leges ipsas delinquitur, inter ju-
 ra peccatur: innocentia nec illic ubi
 defenditur, reservatur; & alia, qua
graphice recenset iniquitatis genera Car-
thaginensis Episcopus & Martyr Ergo
 cum tot mala abundant, & inundent
 super terram, meritò cuique animæ
 gemendum & clamandum est in cœ-
 lum: Quis dabit mihi pennas sicut
 columbæ, & volabo, & requiescam?
 Ps. 54. Nam qui has tantas misérias,
 tanta æternæ salutis pericula verè co-
 gnoscat, non poterit non ex animo
 cupere quàm longissimè ab iis, quàm-
 que celerrimè evolare. (1) Fuge quæ-
 so, in via peccatorum ne steteris.

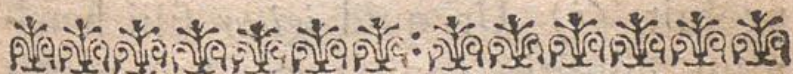
[1] Plat. de Bono stat. relig. l. 1. c. 7.

MUNDI PERVERSITAS. 227

(pſ. 1.) Quomodo vivere potes, ubi mori non audes? (m) Egredere cum Loth de loco iniquitatis, festina & salvare. (n) Viinam cum Camillo de Lellis Clericorum Regularium infirmis ministrantium Inſtitutore, ad veram ſui cognitionem & conversionem adducto, verè & conſtanter identidem repeteres, Nihil mihi cum mundo, Nihil mihi cum mundo. (o) Cui non ſapit mundus, ſapit Deus; & cui nihil cum mundo, eſt illi Deus omnia in omnibus. (p)

(m) Bernard. ep 105. (n) Genes. 19. (o] In ejus vita lib. 1. c. 5. (p) 1. Cor. 15.

CONSIDERATIO XIV.

MUNDVS FALLAX.

I. **V**idete ne quis vos decipiat. (a)
Videte ne ſeducamini. (b) *Se-*
ductor eſt mundus, impoſtor peſſimus, men-
daciſſimus promiſſor, ſycophanta verſipellis;
qui velut molendinum, rotâ quâdam
temporum volvitur, & amatores ſuos

(a) Coloff. 2. (b) Luc. 21.